

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-8Sa/69/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1021201191
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Šmahovská
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:1021201191.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Katarínou Šmahovskou, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX. XXXXXXXXX XXXX, bytom C. D. XXX/XX, B. E., XXX XX F. A. G., zastúpeného JUDr. Michalom Hargašom, advokátom so sídlom Radlinského 51, 811 07 Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, Ul. 29. augusta č. 8 - 10, 813 63 Bratislava, o správnej žalobe v sociálnych veciach, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14. mája 2021, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žalovanej sa právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania a dôvody preskúmaného rozhodnutia

1. Sociálna poisťovňa, ústredie (ďalej aj „prvostupňový orgán“) rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 18. augusta 2020 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“), zamietla žiadosť žalobcu o invalidný dôchodok zo 16. júla 2020 podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) a podľa článku 46 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Prvostupňové rozhodnutie bolo odôvodnené na tom skutkovom základe, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Bratislava zo 16. júla 2020 žalobca nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom vyjadril nesúhlas s posúdením jeho zdravotného stavu.

3. Generálny riaditeľ žalovanej (ďalej aj „druhostupňový orgán“), ako orgán príslušný na rozhodovanie podľa § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. vydal podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 14. mája 2021 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“), ktorým v celom rozsahu zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu vo veci žiadosti o invalidný dôchodok.

4. V napadnutom rozhodnutí druhostupňový orgán vychádzal z opätovne posúdeného zdravotného stavu žalobcu posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava dňa 30. októbra 2020, ako aj z posúdenia zdravotného stavu žalobcu posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredia dňa 21. apríla 2021. Následne opísal posudkové závery z posudku z 21. apríla 2021.

Poukázal, že za rozhodujúce ochorenie žalobcu posudkový lekár určil podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. ochorenie, ktoré zaradil do kapitoly IX - choroby obehovej sústavy, oddiel A - srdcové choroby, položka 8.a) - stavy po srdcových operáciách (revaskularizačné operácie, operácie chlopní, resekcia aneuryzmy, stavy po koronárnej angioplastike), s dobrým funkčným výsledkom, ktorému zodpovedá miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30 %. Iné ochorenia neboli u žalobcu zistené, preto nebola zvýšená jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Uviedol, že pre posúdenie zdravotného stavu žalobcu boli zohľadnené lekárske správy: kardiologické vyšetrenie, M.K.U.MED s. r. o., Bratislava zo dňa 17. októbra 2019, kardiologické vyšetrenie NÚSCH Bratislava zo dňa 25. septembra 2019, vyšetrenie, CPO ambulancie UNB, Nemocnica Ružinov, Bratislava zo dňa 7. októbra 2018, kardiologické vyšetrenie, NÚSCH Bratislava zo dňa 25. septembra 2019 - zohľadnené už pri posúdení zdravotného stavu dňa 16. júla 2020, k odvolaniu doložené lekárske správy: kardiologické vyšetrenie, NÚSCH Bratislava zo dňa 21. februára 2019, kardiologické vyšetrenie, M.K.U.MED s. r. o., Bratislava zo dňa 4. mája 2020. Následne skonštatoval, že v odvolacom konaní, po opätovnom posúdení zdravotného stavu žalobcu, podľa predložených odborných lekárske správ a diagnostických záverov odborných lekárov, posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Nitre vyhodnotil zdravotný stav žalobcu a celkovú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určil na 30 %, preto žalobca nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Druhostupňový orgán po preskúmaní prvostupňového rozhodnutia dospel k záveru, že v konaní o invalidnom dôchodku žalobcu bol náležitým spôsobom zistený skutkový stav, ktorý odôvodňoval predpoklady na potvrdenie napadnutého rozhodnutia.

II. Žaloba a jej dôvody

5. Žalobca podal proti rozhodnutiu druhostupňového orgánu včas správnu žalobu z 19. júla 2021 na Krajský súd v Bratislave, v ktorej navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej ako aj prvostupňového orgánu, a vec vrátiť žalovanej na ďalšie konanie. Považoval rozhodnutie za nezákonné z dôvodov podľa § 191 ods. 1 písm. c), e) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“). Zopakoval priebeh administratívneho konania ako aj dôvody preskúmaného rozhodnutia, pričom dal do pozornosti, že poškodenie zdravia je u neho trvalé, v dôsledku dlhodobu nepriaznivého stavu musí absolvovať aj ďalšiu už 4. operáciu. Vyjadril preto nesúhlas so závermi posudkov, že jeho zdravotný stav je už stabilizovaný a nevyžaduje intervenciu. Namietal tiež, že posudkoví lekári sa v predmetných posudkoch nijakým spôsobom nevysporiadali s jeho argumentáciou uvedenou v odvolaní, kde okrem iného uviedol, že v posudku mala byť posudzovaná aj potreba v poradí už štvrtej operácie, ktorá je potrebná kvôli veľmi vysokému tlaku v pľúcnej aorte, ktorá je však problematicky realizovateľná vzhľadom na už absolvované predchádzajúce operácie žalobcu. Vytkol tiež žalovanému, že neuviedol, z akého dôvodu mu určil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 30 % z možného percentuálneho rozpätia 25 – 35 %. Bol tiež toho názoru, že vzhľadom na závažnosť jeho ochorenia, mala byť u neho použitá klasifikácia podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. kapitoly IX – choroby obehovej sústavy, oddiel A – srdcové choroby, položka 8. B) stavy po srdcových operáciách (revaskularizačné operácie, operácie chlopní, resekcia aneuryzmy, stavy po koronárnej angioplastike), stavy s poklesom výkonnosti pri stredne ťažkom zaťažení, ktorému zodpovedá miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 40 – 50 %. Ďalej poukázal aj na § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z., pričom vyjadril názor, že sa malo predmetné ustanovenie aplikovať aj v jeho prípade (t.j. navýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 10 %). Považoval tiež zistenie skutkového stavu za nedostačujúce, pretože nebol posudkovým lekárom riadne a osobne vyšetrený. Zdravotný stav bol u neho posudzovaný na základe dokumentácie, ktorá už nebola aktuálna.

III. Vyjadrenia žalovanej a žalobcu

6. Žalovaná v písomnom vyjadrení z 19. augusta 2021 navrhla, aby správny súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Poukázala, že podkladom pre vydanie rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej bol odborný posudok posudkového lekára sociálneho poistenia žalovanej, ústredie so sídlom v Bratislave zo dňa 21. apríla 2021, podľa ktorého nie je žalobca invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia určená na 30 %. Posudkoví lekári sociálneho

poistenia organizačných zložiek žalovanej dospeli k záveru, že z lekárskeho nálezov založených v posudkovej dokumentácii nevyplýva, že by zdravotné postihnutia žalobcu zodpovedali vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a zhodne dospeli k záveru, že nie je invalidný. Žalobca neuviedol také konkrétne dôvody, ktoré by sponchybňovali závery posudkov a nepreukázal, že trpí takým ochorením, ktoré by znižovalo jeho schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť vo vyššej miere, aká bola stanovená posudkovými lekármi. Žalovaná považovala posudky posudkových lekárov organizačných zložiek žalovanej za presvedčivé a úplné, zodpovedajúce kritériám upraveným v zákone č. 461/2003 Z. z. Poukázala, že posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje lekárske znalosti, ktoré je vo veciach sociálneho poistenia zverenú posudkovým lekárom sociálneho poistenia a nie je rozhodujúce subjektívne presvedčenie žalobcu. Žalovaná tiež dala do pozornosti, že posudkový lekár sociálneho poistenia, žalovanej ústredie so sídlom v Bratislave sa komplexne a rozsiahlo vysporiadal s každou lekárskou správou, ktorá bola predložená či už k žiadosti o invalidný dôchodok, alebo k odvolaniu. Skutkový stav vo veci žalobcu považovala za objektívne zistený, neboli zistené diskrepancie medzi závermi odborných vyšetrení a posúdením posudkových lekárov sociálneho poistenia.

7. Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej v lehote stanovenej správnym súdom už ďalej nevyjadril.

IV. Vybrané ustanovenia, z ktorých správny súd vychádzal

8. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnom konaní poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

9. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

10. Podľa § 119 SSP správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, ak tento zákon neustanovuje inak. Správny súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia alebo na rozhodnutie vo veci.

11. Podľa § 120 písm. a) až c) SSP správny súd nie je viazaný skutkovým stavom zisteným orgánom verejnej správy a môže sám vykonať dokazovanie, ak a) to považuje za nevyhnutné na rozhodnutie vo veci, b) rozhoduje v konaní podľa § 6 ods. 2 písm. b), e), f), i), j) alebo c) rozhoduje podľa § 192.

12. Podľa § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

13. Podľa § 178 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

14. Podľa § 199 ods. 1 písm. a) SSP sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

15. Podľa § 202 ods. 2 vety prvej SSP správnu žalobu fyzickej osoby správny súd posudzuje neformálne.

16. Podľa § 203 ods. 1 SSP rozsah správnej žaloby fyzickej osoby a jej dôvody možno zmeniť alebo doplniť až do rozhodnutia správneho súdu.

17. Podľa § 203 ods. 2 SSP pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.

18. Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

19. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

20. Podľa § 71 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

21. Podľa § 71 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

22. Podľa § 71 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

23. Podľa § 71 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

24. Podľa § 71 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z. jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

25. Podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

26. Podľa § 71 ods. 10 zákona č. 461/2003 Z. z. dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav na účely invalidity sa posúdi opätovne, ak sa predpokladá zmena vo vývoji zdravotného stavu a zmena schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

27. Podľa kapitoly IX, oddielu A, položky č.8, písmeno a) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. [Choroby obehovej sústavy; srdcové choroby; stavy po srdcových operáciách (revaskularizačné operácie, operácie chlopní, resekcii aneuryzmy, stavy po koronárnej angioplastike) s dobrým funkčným výsledkom] je stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozmedzí 25 - 35 %.

28. Podľa § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

29. Podľa § 227 ods. 3 prvej vety zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec je povinný príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na dávku, trvanie nároku na dávku, zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu.

V. Konanie na správnom súde a právne posúdenie vecí správnym súdom

30. Správny súd v Bratislave predovšetkým dáva do pozornosti, že v zmysle § 3 ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správnych súdoch“) prešiel výkon súdnictva od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne sudy vo všetkých veciach, v ktorých je daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave. Predmetná právna vec tak prešla na Správny súd v Bratislave, na ktorom je vedená pod sp. zn. BA-8Sa/69/2021 a bola pridelená náhodným výberom do samosudcovského oddelenia 14Sa a následne bola dňa 11. septembra 2024 náhodným výberom pridelená do samosudcovského oddelenia 17Sa na základe dodatku č. 6 Rozvrhu práce na rok 2024 z dôvodu prerozdelenia vecí pre dlhodobú práceneschopnosť sudcu presahujúcu viac ako 6 týždňov.

31. Správny súd preskúmal napadnuté rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, priebeh administratívneho konania predchádzajúci ich vydaniu, vychádzajúc zo stavu existujúceho v čase právoplatnosti rozhodnutia (§ 135 ods. 1 SSP), súc neviazaný rozsahom žaloby a dôvodmi žaloby fyzickej osoby v sociálnych veciach [§ 134 ods. 2 písm. d) SSP, § 203 ods. 1 a 2 SSP], na prejednanie vecí nariadil podľa § 107 ods. 1 písm. a) SSP pojednávanie, ktorého sa zúčastnil žaloba, jeho právny zástupca ako aj poverená zástupkyňa žalovanej a dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby.

32. Správny súd posúdil obsah žaloby fyzickej osoby neformálne (§ 202 ods. 2 SSP) a v nadväznosti na jej dôvody a na požiadavky zákonnosti rozhodnutia vydaného orgánom verejnej správy, súdny prieskum zákonnosti napadnutého rozhodnutia zamerlal predovšetkým na posúdenie, či toto bolo vydané v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, či vychádza zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a či je jeho výrok dostatočne a zrozumiteľne odôvodnený.

33. Na pojednávaní procesné strany vo vzťahu k žalobným námietkam zhodne zotrvali na tvrdeniach prezentovaných vo svojich písomných podaniach adresovaných správne mu súdu.

34. Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej, ktorým v spojení s prvostupňovým rozhodnutím bola zamietnutá žiadosť žalobcu o invalidný dôchodok, pretože nebol posudkovým lekárom sociálneho poistenia uznaný za invalidného podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

35. Sporným medzi účastníkmi bolo posúdenie zdravotného stavu žalobcu a s tým spojená stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť žalobcu v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

36. K samotnému posudzovaniu zdravotného stavu žalobcu a s tým aj súvisiaceho jeho zostatkového pracovného potenciálu sa žiada dať do pozornosti, že ide o vec výlučne odbornú - medicínsku, na ktorú súd nemá potrebné odborné znalosti. Vo veciach dôchodkového poistenia zdravotný stav a pracovnú schopnosť občanov posudzuje Sociálna poisťovňa vo forme lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia (§ 153 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 153 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z.) s tým, že konkrétne túto činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (§ 153 ods. 5 menovaného zákona). Výsledkom posudkovej činnosti je záver posudkového lekára o tom, či konkrétna fyzická osoba je, alebo nie je invalidná s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s tým, že táto miera poklesu sa určuje v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Závery posudkového lekára sú zachytené v lekárskej správe, súčasťou ktorej je odborný lekársky posudok vrátane jeho odôvodnenia, v ktorom posudkový lekár objasňuje a odôvodňuje všetky skutočnosti, na základe ktorých pristúpil k prijatiu konkrétneho záveru. Tento posudok je teda v konaní pred správnym súdom kľúčovým dôkazom, na ktorý je súd (vzhľadom na absenciu odbornej - medicínskej erudovanosti) odkázaný, a preto je nutné klásť dôraz na jeho jednoznačnosť, úplnosť, určitosť a presvedčivosť. Tieto kritériá však spĺňa len taký posudok, v ktorom sa posudkový lekár riadne vysporiada so všetkými rozhodnými a pre danú vec relevantnými skutočnosťami, prihladne pritom k účastníkom konania udávaným ťažkostiam a svoje posudkové závery náležite odôvodní. Správny súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako žalovaná vychádzať

z lekárskeho posudku, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok (pozri body 32 a 33 rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR zo dňa 27. septembra 2023, sp. zn. 6Ssk/52/2022).

37. Zdravotný stav žalobcu bol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava, ktorý v lekárskom posudku zo 16. júla 2020 určil mieru pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej aj „MPSVZČ“) na 30 %, a teda invalidita v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nevznikla, lebo žalobca pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil Choroby obehovej sústavy; Srdcové choroby, Stav po srdcových operáciách (revaskularizačné operácie, operácie chlopní, resekcia aneurizmy, stavy po koronárnej angioplastike), s dobrým funkčným výsledkom podľa Kapitoly IX, Oddielu A, Položka 8, písmena b) Prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení a mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určil na 30 % zo zákona daného percentuálneho rozpätia 25 – 35 %. V odôvodnení posudku uviedol, že ide o 35 ročného muža, so stredoškolským vzdelaním, zamestnaný v administratíve (banka; IT špecialista), posudzovaný v rámci žiadosti o invalidný dôchodok mimo podporného obdobia pre iné vrodené chyby srdca. Posudzovaný žiada o priznanie invalidity od 14. februára 2017, pričom na posúdenie jeho dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu boli doložené kardiologické nálezy z roku 2019. Klinicky ide o posudzovaného s vrodenou chybou srdca (iná vrodená chyba aorty), ktorý bol opakovane operovaný (v rokoch 1989, 1999 a 5. septembra 2013 - nedokumentované prepúšťacími správami, podrobnosti o operáciách sú v doložených kardiologických nálezoch). V klinickom obraze je menovaný kardiopulmonálne kompenzovaný, prítomný je klik aortálnej chlopne, systolický šelest 3/6, dolné končatiny sú bez opuchov. Echokardiografické vyšetrenie z októbra 2019 dokumentuje zachovanú funkciu ľavého srdca (EF 55 %), bez porúch kinetiky, funkcia pravej komory v norme, na Ao protéze tlak 12 mmHg. Posudkovo ide o stav po srdcovej operácii s dobrým funkčným výsledkom, na základe čoho bola zdravotnému postihnutiu určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30 %. Invalidita nevznikla.

38. Na základe odvolania žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu bol zdravotný stav žalobcu opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky Bratislava dňa 30. októbra 2020, ktorý zotrvával na pôvodnom posudku zo dňa 16. júla 2020. V posudku okrem iného opísal odborné lekárske nálezy doložené v rámci odvolania (z októbra 2018, z februára 2019, zo septembra 2019, z mája 2020), pričom dospel k záveru, že doložené odborné lekárske nálezy dokumentujú známe skutočnosti o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave žalobcu, o ktorých mala žalovaná vedomosť v čase prvotného posúdenia jeho zdravotného stavu, nedokumentujú nové skutočnosti, ktoré by podmieňovali zmenu miery poklesu, preto ostáva naďalej v platnosti posudkový záver zo 14. júla 2020 o miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30 %, invalidita nevznikla.

39. Následne bol zdravotný stav žalobcu posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, ktorý v posudku z 21. apríla 2021 uviedol, že v posudkovej spisovej dokumentácii sú založené lekárske nálezy z ambulantných kardiologických vyšetrení od októbra 2018, včítane nálezov doložených k odvolaniu. Predmetné nálezy dokumentujú anamnestickými údajmi srdcovú chlopňovú chybu (aortálnu stenózu), stav po opakovaných kardiochirurgických výkonoch aorty (resekcia subaortálnej membrány v roku 1989, náhrada chlopne mechanickou protézou v roku 1999, plastika pulmonálnej tepny v roku 2013) s dobrým funkčným efektom. Podľa nálezu z ambulantného vyšetrenia centrálného príjmového oddelenia v októbri 2018, sú kardiošpecifické parametre negatívne, kardiopulmonálne kompenzovaný, cirkulačné je stabilizované, stav akútne intervenciu nevyžadoval. Pri kontrolnom kardiologickom vyšetrení vo februári 2019 bolo zrealizované kontrolné CT vyšetrenie hrudníka a echokardiografické vyšetrenie, výsledok bol v porovnaní s nálezom v roku 2017 bez progresie. Opakovane pri elektrokardiografickom vyšetrení boli zachytené extrasystoly, doplnený bol monitoring Holter elektrokardiografie bez zistenia významnej poruchy srdcového rytmu. V kardiologickom náleze z mája 2020 je uvedená stenóza pľúcnej artérie ľahkého stupňa, bez evidentnej progresie, s dobrou funkciou, bez dynamiky, nie je indikáciou na reoperáciu. Stav po operáciách srdcovej aortálnej chlopne s hemodynamickými parametrami je v norme, funkčne s dobrým výsledkom, bez poruchy kinetiky, porúch rytmu a obehového zlyhávania, zodpovedá 30 % miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Všetky lekárske nálezy boli posudkovým lekárom dôsledne preštudované a zhodnotené s konštatovaním stabilizovaného pooperačného stavu chlopňovej srdcovej chyby, nebol

zistený rozpor medzi závermi odborných a posudkových lekárov, preto posudkový lekár nezmenil posudkový záver posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne z júla a októbra 2020. Za rozhodujúce ochorenie žalobcu posudkový lekár rovnako určil podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. ochorenie, ktoré zaradil do kapitoly IX - choroby obehovej sústavy, oddiel A - srdcové choroby, položka 8.a) - stavy po srdcových operáciách (revaskularizačné operácie, operácie chlopní, resekcia aneuryzmy, stavy po koronárnej angioplastike), s dobrým funkčným výsledkom, ktorému zodpovedá miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30 %. Iné ochorenia neboli u žalobcu zistené, preto nebola zvýšená jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

40. Z lekárskej správy posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie vyplýva, že podkladom na posúdenie zdravotného stavu žalobcu na účely určenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť boli lekárske vyšetrenia:

- Kardiologické vyšetrenie, M.K.U.MED s. r. o., Bratislava zo dňa 17. októbra 2019,
- Kardiologické vyšetrenie NÚSCH Bratislava zo dňa 25. septembra 2019;

vrátane k odvolaniu doložených odborných lekárskeho nálezov:

- Kardiologické vyšetrenie NÚSCH Bratislava zo dňa 25. septembra 2019 (zohľadnené už pri posúdení zdravotného stavu dňa 16. júla 2020),
- Kardiologické vyšetrenie, M.K.U.MED s. r. o., Bratislava zo dňa 4. mája 2020,
- Kardiologické vyšetrenie, NÚSCH Bratislava zo dňa 21. februára 2019,
- Vyšetrenie, CPO ambulancie UNB, Nemocnica Ružinov, Bratislava zo dňa 7. októbra 2018.

41. Posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia boli teda zohľadnené všetky lekárske správy pri posudzovaní zdravotného stavu žalobcu, ktoré boli žalobcom žalovanej predložené, vrátane doposlaných lekárskeho správ. Pre súd je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy, pričom samotný žalobca bol povinný podľa § 227 ods. 3 prvej vety zákona č. 461/2003 Z. z. príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na dávku, trvanie nároku na dávku, zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu (preto žalobca ani nemôže úspešne namietkať, že žalovaná vychádzala z neaktuálnych lekárskeho správ). Lekárske správy z odborných vyšetrení (uvedených v predchádzajúcom bode tohto rozsudku) sú súčasťou administratívneho spisu a správny súd sa s nimi oboznámil.

42. Správny súd po prieskume uvedených posudkov posudkových lekárov (vo vzťahu k ich jednoznačnosti, úplnosti, určitosti a presvedčivosti), neidentifikoval medzi nimi žiadne diskrepancie, taktiež nezistil ani žiadne rozpory medzi posudkami a lekárskeho správami z ktorých tieto posudky vychádzali, neboli tiež zo spisu zistené ani žiadne opomenuté (nevyhodnotené) lekárskeho správ, a preto je možné považovať závery posudkov posudkových lekárov za úplné, logické, určité a presvedčivo odôvodnené, a to aj vo vzťahu k záverom o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Správny súd preto nemal dôvod pochybovať ani o odbornej úrovni posudkov posudkových lekárov. Z obsahu posudkov je zrejma úvaha posudkových lekárov, na základe ktorej dospeli k určeniu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

43. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že zdravotné postihnutie žalobcu malo byť kvalifikované podľa kapitoly IX, oddielu A, položky č.8, písmeno b) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. [Choroby obehovej sústavy; srdcové choroby; stavy po srdcových operáciách (revaskularizačné operácie, operácie chlopní, resekcia aneuryzmy, stavy po koronárnej angioplastike); stavy s poklesom výkonnosti pri stredne ťažkom zaťažení] pri ktorom je stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozmedzí 40 – 50 %, správny súd dáva do pozornosti, že určenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. je čisto medicínska otázka, ktorú nevie ani žalobca, ani súd posúdiť. Na uvedené sú špecializovaní práve posudkoví lekári, ktorí vyhodnocujú zdravotné postihnutie žalobcu z rôznych hľadísk, napríklad prihliadajú aj na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie (pozri § 71 os. 4 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z.), teda skúmajú aj pracovnú anamnézu žiadateľa o invalidný dôchodok. Posudkoví lekári preto nevychádzajú len čisto formálne z prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z., lebo sú povinní zohľadniť všetky kritéria vychádzajúce aj z § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. Podľa názoru správneho súdu je preto rozdiel v určení miery poklesu schopnosti u poistenca, ktorý vykonáva fyzicky náročnú pracovnú činnosť a následne

je operovaný na srdce, pričom došlo k poklesu jeho výkonnosti, v dôsledku čoho už nie je schopný vykonávať doterajšiu prácu (skúma sa následne napríklad možnosť jeho rekvalifikácie), ako u poistenca, ktorý síce bol operovaný na srdce, ale vykonáva fyzicky nenáročnú prácu, na ktorú má kvalifikáciu (príp. prax), na výkon ktorej operácia srdca nemá výrazný vplyv. Teda je zrejmé, že pri posudzovaní zdravotného stavu poistenca posudkovými lekármi vstupujú do tohto hodnotenia rôzne premenné, preto vždy ide o individuálne posudzovanie konkrétneho jednotlivca a vplyv tohto nepriaznivého zdravotného stavu na pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posudzovaného. Nie je pochybnosť o tom, že zdravotný stav žalobcu je dlhodobo nepriaznivý, spôsobujúci pokles schopnosti vykonávať jeho zárobkovú činnosť, avšak v miere 30 %, teda v takej miere, ktorá nezakladá jeho invaliditu v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

44. Žalobca tiež vytýkal žalovanej, že mu nebola v posudku zohľadnená potreba v poradí už štvrtej operácie, avšak je potrebné uviesť, že posudkoví lekári vyhodnocujú konkrétny zdravotný stav poistenca vo vzťahu k jeho vplyvu na pracovnú schopnosť tohto poistenca, a tento bol vyhodnotený dostatočne, a teda v danom prípade potreba operácie nemala vplyv na žalobcov pracovný potenciál, čo nie je tiež v rozpore s priloženými lekáorskými správami z odborných vyšetrení. Z lekárskej správy z kardiologického vyšetrenia (Národný ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s. Bratislava), z 21. februára 2019, napríklad vyplýva, že žalobca je športovo aktívny (hoci jeho výkonnosť nie je norma), a k funkčným výsledkom je v uvedenej lekárskej správe v závere konštatovaná aktuálne dobrá funkcia ľavej srdcovej komory, dobrá funkcia Ao protézy, vzostupná časť Ao nedilatovaná, zmeny na AP konduite s ľahkou progresiou v roku 2013, pravá komora nedilatovaná, oproti roku 2017 bez progresie podľa CT a ECHOKG vyšetrenia (čo je tiež v súlade s opisom v odbornom lekárskom posudku posudkového lekára - ústredia). Posudkový lekár – ústredia vychádzajúc zo všetkých predložených lekárskejších správ konštatoval funkčne dobré výsledky, nálezy bez progresie, dynamiky. Pokiaľ by preto mala potreba resp. realizateľnosť 4. operácie srdca zásadný vplyv na pracovný potenciál žalobcu a spôsobovala by vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, pravdepodobne by žalobca nebol schopný ani spomínanej aktívnej činnosti a jeho zdravotný stav by sa podľa lekárskejších správ zhoršoval. Rovnako tak opísané zvuky kliky protézy nemôžu mať zásadný vplyv na pracovný potenciál žalobcu, pretože tieto síce môžu byť nepríjemné, avšak pracovnú výkonnosť zvuky samotné nemôžu znižovať, nie sú uvedené pri opise relevantného zdravotného postihnutia v prílohe č. 4 a aj posudkové hľadisko sa zameriava na funkčné výsledky. V už spomínanej správe z 21. februára 2019 je tiež uvedené, že samotný žalobca počuje kliky protézy, ale tieto ho nerušia. Samozrejme to však nevylučuje, že by sa v budúcnosti zdravotný stav žalobcu nemohol zmeniť (zhoršiť).

45. K námietke žalobcu, že mu mala byť miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. sa žiada dať do pozornosti, že žalobca neuviedol žiadne ďalšie zdravotné postihnutia (diagnózy), ktoré by odôvodňovali postup podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z., a tieto ani nevyplývajú zo spisu, ani z lekárskejších správ. Ako jediná diagnóza identifikovaná u žalobcu bola stanovená ako „Vrodené chyby veľkých artérií (Iné vrodené chyby aorty)“ - Q25.4 (Kód MKCH-10).

46. K ďalšej námietke žalobcu, že jeho zdravotný stav nebol posúdený v jeho prítomnosti (osobne), správny súd uvádza, že ani táto nie je dôvodná, nakoľko takýto postup v tom čase umožňovala právna úprava § 153 ods. 5 v spojení s § 293eu ods. 1 ZSP, a § 153 ods. 5 vety pred bodkočiarkou umožňoval posudkovému lekárovi posúdiť zdravotný stav poistenca aj bez jeho osobnej účasti (k tomu pozri napr. bod 34 rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR z 30. júla 2024 sp. zn. 6Ssk/149/2023).

47. Správny súd pre úplnosť doplňuje, že z dávkového spisu žalovanej vyplýva, že ohľadom žiadosti o invalidný dôchodok žalobcu rozhodovala aj Česká správa sociálneho zabezpečení, ktorá rozhodnutím zo 16. júna 2021 číslo H. – XXX/XXX XXX XXXX žiadosť žalobcu o invalidný dôchodok zamietla pre nesplnenie podmienok podľa § 38 zákona č. 155/1995 Sb. o dôchodovom pojištění, a to z dôvodu, že podľa posudku Okresní správy sociálneho zabezpečení v Trutnově z 5. mája 2021 nie je žalobca invalidný (z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu jeho pracovná schopnosť klesla iba o 25 %). Hoci išlo o posudzovanie nepriaznivého zdravotného stavu žalobcu podľa českých právnych predpisov a českým orgánom na to príslušným, môže však indikovať a potvrdzovať správnosť skutkového základu v odôvodnení rozhodnutia žalovanej v tom, že zdravotný stav žalobcu nie je natoľko nepriaznivým, aby zakladal jeho invaliditu (teda že žalobca nemal pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % podľa slovenských predpisov).

48. V prípade zhoršenia zdravotného stavu si žalobca mohol a stále môže podať novú žiadosť o invalidný dôchodok, pričom následne bude jeho zdravotný stav opätovne posudzovaný a opätovne stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V prejednávanom prípade však bol pre súd rozhodujúci stav (skutkový a právny) existujúci v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia žalovanej.

49. Vychádzajúc z týchto záverov a zistení, nakoľko správny súd ani pri neformálnom posudzovaní žaloby bez viazanosti jej žalobnými bodmi v zmysle § 202 ods. 2 a § 203 ods. 2 SSP nezistil nedostatky napadnutého rozhodnutia, ako ani prvostupňového rozhodnutia a ich vydaniu predchádzajúceho postupu správnych orgánov, odôvodňujúcich záver o nezákonnosti rozhodnutia, súd správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol (§ 190 SSP v spojení s § 199 ods. 3 SSP).

50. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP, a žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná v celom rozsahu právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalovanej voči žalobkyni nevznikli také dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od nej spravodlivo požadovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Správneho súdu v Bratislave na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia (§ 443 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

Kasačná sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok (§ 446 ods. 1 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
 - b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
 - c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
 - d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP)
- Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté. (§ 440 ods. 1 SSP)

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho

zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1 a 2 SSP).